

24 MAYIS 2009 PAZAR

Tarař pazar

3

yeni ıkanlar

Önermek ya da önermemek...

Tamaro'nun kitabı *Luisito, Yüreğinin Götürdüğü Yere Git'e* kıyasla oldukça zayıf bir kitap

Aslında bu sayfada, yaptığım işin kapsamını tam olarak belirlemek istemiyorum. Yeni çıkan bir kitabı önermek mi, eleştirmek mi, tarafsızca tanımak mı ya da? Bir eleştirmen değilim, kişisel zevklere hitap ettiği için göreceli olduğu kabul edilebilecek bir "esere", tarafsız bir biçimde de bakamam; çünkü göreceliliği kaçınılmaz olan alanlarda tarafsızlık, duygusuzlukla eşanlamdır bana kalırsa.

Yalnızca beğenilen bir "eserin" tavsiye edilmesi de, bu satırların yazarı için "öneri" kelimesinin kapsamını belirlemekte yetersiz kalıyor. Zira önerilmeyen bir "eserin" burada bulunması da bir "öneri"dir aslında.

Bu uzun girizgâhı, hoşlanmadığım bir kitabı anlatacağım için yaptım; çünkü bir kitap her ne kadar sevilme de, yine de birden fazla cümleyi yanyana getirmiş ve her cümle için mesai harcamış olan birinin "emeği"dir her şeyden önce ve dolayısıyla Susanna Tamaro'nun son kitabı *Luisito*'dan bahsedecekten elimden geldiği kadar dikkat etmeliyim.

Tamaro, *Yüreğinin Götürdüğü Yere Git* adlı kitabıyla yeteri kadar tanındıktan sonra sevenleri, yazar tarafından yoğun bir kitap bombardımanına tutuldular ki bu bombardımanın son atışı da *Luisito* oldu.

Luisito da, yazarın, popüler kültüre hitap ettiği halde, popüler kültürü yerden yere vurarak tuhaf bir "çıkamaz"ın içinde olduğu izlenimini veren kitaplarından biri olmaktan öteye gidemiyor bence ve bu haliyle, diğer "eserleri" gibi pek çok kütüphanenin alt raflarında, "kitaba kıyamamak" takıntısıyla çakılıp kalan diğer kardeşlerinin yanında durmaya mahkûm gibi görünüyor.

Yine de Tamaro'nun anlatımını ziyadesiyle "derinlikli" bulan bir kesim bulunduğu muhakkak, kitabın satış rakamları da bunu onaylayacaktır sanıyorum ama bu da benim hem "önerme" hem de "önermeme"yi

CANSU
YILMAZÇELİK
c.yilmazcelik@gmail.com

kapsayan öneri sayıfamdaki sözleri değiştirmeyecek.

Hayattan kopmuş eski bir öğretmen olan Anselma'nın, öplükte bulup yalnız hayatına ortak ettiği ve hayran olduğu okul arkadaşı *Luisito*'nun adını verdiği bir papağanla olan ilişkisinin konu edildiği bu kitap, aklıma bazı sorular getiriyor ister istemez...

Neden daha incelikli ve daha derinlikli satırlar yazabilen yazarlar, yetenekleri ölçüsünde ilgi görmez de; yalnızca popüler kültürün cümlemize bir "armağan" olarak sunduğu, sayfa sayısı bakımından hafiflik, konu bakımından yüzeysellik, anlatım biçimi bakımından basitlik içeren ve bu halleriyle oldukça "fonksiyonel" olan böylesi kitapların yazarları tanınır, başarılı sayılır ve eserleri birçok dile çevrilerek kutsanır?

Sürekli bir yerlere yetişmeye çalışıp durduğumuz bu hayatta, kendi uydurduğumuz yirmi dört saatlik zaman dilimine sığmaya çabalarken, edebiyatı da mı bir yerlere yetiştirmeye çabalıyoruz acaba?

Oysa edebiyat, "her şey" olabilen bir şeydir; kendine ait bir temposu, bir döngüsü, bir zamanı, bir nefesi vardır.

Ve edebiyattan bu doğal özellikleri alındığında, ortaya çıkacak olan da, son yıllardaki "edebî olmayan edebiyat" deyişle tanımlanabilecek "şeyler"dir.

Hülâsa, kitabı, uğruna harcadığı mesai ve tüm dünyada harcanan kağıdın uğruna bir şekilde kütüphanelerimize girmeyi başarmış olan Susanna Tamaro, ne cümlelerinin mimarisi ne de konularının "incelikli" açısından iyi bir yazar değil.

Şimdi izninizle "Önermemek de bir tür öneridir" sözümü tekrar hatırlatarak bu sayfadaki görevimi ifa etmiş olmamın rahatlığına sığınıyor ve plajdakiler de dahil olmak üzere, tüm kitapseverlerin, en sıradan konuyu bile incelikli, ilginç ve derinlikli hale getirebilen her türden yetenekli yazarları okuduğu ütopik bir gezegen rüyası görmeye gidiyorum. ■

Mavi Yol

Kenneth White/Yapı Kredi Yayınları

Kenneth White, gezi türündeki kitabında yepyeni bir kavramdan söz ediyor: Geopoetica. "Halkları bölen her türlü siyasal ya da dinsel ideolojinin ötesinde, ortaklaşa sahip olduğumuz varlığı, demek ki üzerinde yaşamaya çalıştığımız, bunca değerli, bunca kırılğan, bunca gizemli güzellikle dolu yeri temel alan yeni bir kültürün temelidir."

Küçük Oteller Kitabı 2009

Mutlu Tönbekici-Müjde Tönbekici/Boyut Yayın

Geziseverlerin aşinası olduğu *Küçük Oteller Kitabı*, her yıl yenilenen baskısıyla, "biraz uzaklaşmak" isteyenlerin imdadına yetişiyor. "Anlamak, anlamlandırmak için gezmek, bakmak ve görmek lazım" diyenlere ısrarla önerilir.